

Украине в связи с существенными изменениями в государстве а также перехода к новой экономической, социальной, правовой и правоохранительной систем общественных отношений, появлением новых форм и методов осуществления преступной деятельности, что требует оперативного реагирования как практических работников полиции, так и лиц, которые осуществляют подготовку полицейских.

Ключевые слова: оптимизация учебно-методического обеспечения, противодействие, преступность, Национальная полиция Украины, корыстное преступление, преступление, преступник.

INSHEKOV M. V. OPTIMIZATION OF TRAINING AND METHODOLOGICAL SUPPORT OF OPERATIONAL-INVESTIGATIVE COMBATING ACQUISITIVE CRIMES IN UKRAINE

In this article the problem about the improvement of training and methodological support of operational-investigative combating acquisitive crimes in Ukraine due to significant changes in the state and the transition to the new economic, social, legal and law enforcement systems of social relations, the emergence of new forms and methods of criminal activities as well, that require rapid response of both practical police officers and persons who carry out the police training.

Keywords: optimization of training and methodological support, opposition, crime, the national police of Ukraine, acquisitive crime, a crime, a criminal.

УДК 351.741 (477)

Ю. Р. ЙОСИПВ,

кандидат юридичних наук, доцент

завідувач кафедри тактико-спеціальної підготовки факультету №3

Інституту з підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції

Львівського державного університету внутрішніх справ

ЗАСТОСУВАННЯ ТАКТИЧНИХ ТА ІМІТАЦІЙНИХ ПОЛІГОНІВ

Проаналізовано існуючий перелік сучасних обставин, що не сприяють якісному забезпеченню освітнього процесу при підготовці здобувачів вищої чи спеціальної професійної освіти із дисциплін вогнева підготовка та тактико - спеціальна підготовка. Обґрунтовано необхідність використання в освітньому процесі саме імітаційних полігонів та тактичних лабіринтів. Звернено увагу на необхідність максимального приближення освітнього процесу до реалій екстремальних ситуацій сьогодення.

Ключові слова: тактичний полігон, екстремальна ситуація, вогнева підготовка, тактична підготовка, освітній процес.

Як відомо, тактико-спеціальна підготовка є складовою частиною загальної професійної підготовки співробітників поліції та включає в себе комплекс навчальних дисциплін, базовими серед яких є тактична наука та наука майстерного поведіння із зброєю. Доволі вагомим елементом тактико-спеціальної підготовки, актуальність та значення якого переоцінити неможливо, є вміння ефективно діяти саме в екстремальних ситуаціях службового характеру. Уміння не тільки за необхідності згадати набуті знання

та навички в умовах навчання, але і професійно застосувати їх на практиці не зважаючи на низку несприятливих, а подекуди стресових ситуацій [1, с. 9].

Протягом навчального процесу перед науково-педагогічним персоналом та викладачами-інструкторами навчальних закладів системи МВС стоїть не просте педагогічне завдання – поєднати теоретичну підготовку з практичним відпрацюванням фабул, що повинні максимально відтворювати реалії сучасних екстремальних ситуацій. Якщо завдання теоретичної підготовки, що включають

вивчення тактичних засобів та прийомів дій у типових ситуаціях, правові підстави та порядок застосування спеціальних засобів і вогнепальної зброї, вдається успішно вирішувати в умовах навчальних аудиторій, то питання трансформації набутого теоретичного базису у реальні ефективні навички та здібності з урахуванням реалій практичної роботи в умовах навчальних закладів системи МВС - наштовхуються на труднощі, пов'язані з відсутністю навчальних тактичних полігонів належної якості та масштабу.

Варто віддати належне керівництву відомчих навчальних закладів та ентузіазму самих педагогів-тактиків за те, що спроби створення елементів тактичних полігонів таки існують, але через «хронічну недофінансованість» таких проектів, не вдається створити дійсно масштабний, комплексний проект, що відповідав би основним критеріям:

- реалістичності та достовірного відтворення базових тактичних локацій;
- надійності конструкцій для повноцінного відпрацювання силових варіантів вирішення екстремальних ситуацій;
- наявності достатньої кількості технічних засобів та мультимедійної платформи для тренінгів із комунікації та аналізу конфліктних ситуацій саме за підсумками змодельованих курсантами ситуацій;
- максимально реалістичного застосування імітаторів вогнепальної зброї та спеціальних засобів в умовах модельованих ситуацій.

Поступовий розвиток українського суспільства та стратегія реформування правоохоронного відомства не виключає, а навпаки висуває на перший план, подальше вдосконалення як всієї системи підготовки працівників поліції, так і специфічної підготовки в екстремальних ситуаціях.

Недавні резонансні події у Дніпрі, пов'язані із загибеллю у вересні цього року патрульних поліцейських, засвідчили актуальність прикладних тренінгів з відпрацювання практичної складової тактико-спеціальної підготовки та передусім психологічної готовності діяти в екстремальних ситуаціях. На думку багатьох експертів, саме тривале відпрацювання максимально реалістичних сценаріїв екстремальних ситуацій в умовах нетривалого періоду навчання - могло вплинути на перебіг сумнозвісних подій [2, 3]. Ця ситуація розкрила актуальні прогалини у психологічній підготовці полісменів, засвідчила неготовність молодих людей у формі діяти у екстремальних ситуаціях та застосовувати зброю на ураження. Саме відпрацювання екстремальних ситуацій в умовах максимального реалізму дає змогу імпровізувати курсантам, відпрацювати з урахуванням індивідуальної антропометрії та емоційного потенціалу аутентичну поведінку у модельованих ситуаціях. Через відсутність реалістичного полігону інструктори тактико-спеціальної підготовки стикаються дійсно з комічними та абсурдними ситуаціями, коли дівчата-правоохоронці не можуть голосно та впевнено подати команду «Стояти!», «Кинь зброю!», «Руки!». Коли курсанти не відчувають актуальності питань пов'язаних з

особистою безпекою та завідомо вибирають незручне або небезпечне положення у віртуально модельованій ситуації.

Також, є достатньо підстав вважати, що чинні відомчі нормативні акти [4] не дають можливості, відповідно до сучасних потреб, розвивати уміння володіння вогнепальною зброєю. Заняття з вогневої підготовки у відомчих навчальних закладах здебільшого носить формальний характер та зводяться до статичної стрільби з ознаками спортивної (відповідно до «старої школи»), без елементів стресу, додаткових навантажень, та комплексу пов'язаних між собою завдань із відпрацювання тактичної підготовки і спеціальної фізичної підготовки.

Змушені зачепити ще один дотичний та актуальний пласт проблем пов'язаних з належним викладанням тактико-спеціальних дисциплін. За існуючих умов навчального процесу практично неможливо у відведений навчальним процесом час, на занятті за годину двадцять, навіть організаційно провести заняття із тактико-спеціальної підготовки. Будь-який педагог-тактик засвідчить, що процес отримання навчальної зброї та спеціальних засобів є занадто бюрократизованим та тривалим і сягає до 15 хв. заняття, а що вже говорити про час на створення належного психологічного настрою та індивідуальну роботу з кожним курсантом. Тому відсоток теоретичної складової заняття з тактико-спеціальної підготовки превалює над практичним відпрацюванням навиків. У сухому підсумку маємо сумні ситуації коли полісмени знають, що у ситуації, що склалась вони повинні вийняти вогнепальну зброю з повною неготовністю її застосовувати.

Очевидно, що потрібно докорінно змінювати структуру занять з тактико-спеціальної підготовки, та виділяти цілий навчальний день курсантів з максимальним відпрацюванням тактичних прийомів та екстремальних ситуацій в умовах тактичних полігонів.

Саме в умовах належно обладнаного тактичного полігону чи тактичного містечка можна комбінувати тактичну та вогневу підготовку, фізичну підготовку та психологічний вплив, моделювати цікаві вправи пов'язані з:

- роботою в умовах посиленого шуму із вимушеним застосуванням умовних знаків;
- умовами недостатнього чи відсутнього освітлення, задимлення із застосуванням тактичного ліхтаря;
- швидкісною стрільбою «при погляді очі в очі» із застосуванням спеціальної учбової зброї для тренування психологічної стійкості;
- стрільбою в умовах стресу, необхідністю усунення затримок при стрільбі та боротьби;
- мануальної роботи із зброєю в умовах активного переміщення та роботи у тактичних рукавичках;
- відпрацювання навиків вирішення конфліктних ситуацій.

Незалежно від комбінацій та пропорцій активні форми навчання в умовах максимальної імітації ситуацій дадуть змогу у більшій мірі адаптувати полісмена до непередбачуваних ситуацій сьогодення. Тому що не буває безстресового застосування вогнепальної зброї та не буває тактичних дій без елементів психології поведінки людини.

СПИСОК БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ

1. С. М. Банах, В. Р. Булачек, І. С. Винярчук, Ю. Р. Йосипів, *Тактико-спеціальна підготовка працівників ОВС України*. // Навчальний посібник: Львівський державний університет внутрішніх справ, – Львів: ЛьвДУВС, 2011. – 300 с.
2. Інтернет ресурс. Код доступу: <http://obozrevatel.com/crime/78253-ih-podstavili-general-sbu-skazal-kto-vinovat-v-rasstrele-politsejskih-v-dnepre.htm>
3. Інтернет ресурс. Код доступу: <http://vesti-ua.net/ukraina-kriminalnaya/31992-rasstrel-policeyskih-v-dnepre-analiz-situacii.html>
4. Курс стрільб для поліцейських. Затверджений Наказом Управління Національної поліції України 20 вересня 2016 року № 900.

Надійшла до редколегії 14.03.2017

ЙОСЫПІВ Ю. Р. ПРИМЕНЕНИЕ ТАКТИЧЕСКИХ И ИМИТАЦИОННЫХ ПОЛИГОНОВ

Проанализирован существующий перечень современных обстоятельств, которые не способствуют качественному обеспечению образовательного процесса при подготовке соискателей высшего или специального профессионального образования по дисциплинам огневая подготовка и тактико - специальная подготовка. Обоснована необходимость использования в образовательном процессе именно имитационных полигонов и тактических лабиринтов. Обращено внимание на необходимость максимального приближения образовательного процесса к реалиям экстремальных ситуаций настоящего.

Ключевые слова: тактический полигон, экстремальная ситуация, огневая подготовка, тактическая подготовка, образовательный процесс.

YOSUPIV Y. R. THE USE OF TACTICAL AND SIMULATED PROVING GROUNDS

The existing list of current circumstances, which are not conducive to providing quality educational process in preparing candidates of higher professional education or special courses of fire training and tactical - special training, was analyzed in this article. The necessity of using in the educational processes exactly the simulated proving grounds and tactical labyrinths is grounded. Attention is paid to the need of maximizing the educational process approaching the realities of extreme situations nowadays.

Keywords: tactical ground, an extreme situation, firearms training, tactical training, educational process.

УДК 378.635.174(4УКР)

О. Ю. КИРИЧЕНКО,

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри адміністративного права і процесу

Харківського національного університету внутрішніх справ

<http://orcid.org/0000-0001-6085-6175>

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ОСВІТНІХ МЕТОДИК У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

У статті розглянуто актуальні проблеми інтеграція вітчизняної системи підготовки майбутніх правоохоронців до європейського освітнього простору. Автором виявлено